

Deguna gļotādas morfoloģiskā un imūnhistoloģiskā analīze pacientiem ar klīniski nozīmīgu deguna starpšienas izliekumu

Gunta Sumeraga^{1,2}, Māra Pilmane³

¹ Rīgas Stradiņa universitāte, Ķirurģijas katedra, Latvija

² Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Latvija

³ Rīgas Stradiņa universitāte,
Anatomijas un antropoloģijas institūts, Latvija

Ievads. Deguna starpšienas izliekums rada mehānisku bloku gaisa plūsmas deguna dobumā, radot sūdzības par apgrūtinātu deguna elpošanu, tādēļ pacientiem tiek veikta operācija – rinoseptoplastika. Pacientiem nav funkcionālu izmaiņu deguna gļotādā, piemēram, tūskas vai hipersekrecijas.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Pētījumā tika iekļauti 20 pacienti, kuriem tika veikta rinoseptoplastika apgrūtinātas deguna elpošanas dēļ. Operācijas laikā tika veikta biopsija no deguna apakšējās gliemežnīcas vidējās daļas un materiālā analizēta gan gļotādas morfoloģiskā struktūra, gan neuropeptīdu prekursoru – PGP9,5, hromogranīns A, neuropeptīdu – VIP, P, NPY, iekaisuma mediatoru – IL-6 un IL-10, apoptozes marķiera – kaspāzes 3, audu remodelācijas marķieru – matricas metālproteināzes 2 un 9, kolagēna IV daudzums un sadalījums gļotādas audos.

Rezultātus ieguva, izmantojot semikvantitatīvo uzskaites metodi [Robinson, et al., 1990; Pilmane, 1996]. Datu statistiskai analīzei izmantoja neparametriskās statistikas metodes un “Statistica” (Dell) programmu.

Rezultāti. Astoņpadsmit pacientiem deguna gļotādas morfoloģiskajā struktūrā patoloģiskas izmaiņas nekonstatēja, bet diviem pacientiem vēroja zemgļotādas dziedzeru hiperplāziju.

Imūnhistoķīmijas rezultātos iegūtie rezultāti uzrādīja vidēji daudz (++) PGP9,5 saturošas struktūras, dažas (+) hromogranīnu A saturošas struktūras, retas pozitīvas (0/+) IL-6 saturošas struktūras, dažas (+) pozitīvas IL-10 saturošas struktūras, nedaudz līdz vidēji daudz (+/++) apoptozes marķieri kaspāzi 3 saturošas struktūras, dažas pozitīvas (+) NPY saturošas struktūras, retas pozitīvas (0/+) VIP saturošas struktūras, vidēji daudz (++) MMP9 un retas (+/0) MMP2 saturošas struktūras deguna gļotādas audos.

Secinājumi. Pacientiem ar klīniski nozīmīgu deguna starpšienas deviāciju nav konstatējamas nozīmīgas deguna gļotādas morfoloģiskas vai imūnhistoķīmiskas izmaiņas, kas norādītu uz mehāniskā deguna dobuma caurlaidības bloka ietekmi uz deguna gļotādas funkciju.